

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoló frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

V barju korupcije.

V sobotnem „Slovincu“ so prali zamorca, ki se zove „Vinogradniško društvo“. Ta dan je „Slovenec“ priobčil dolgo „Poslano“ v opravičenju odbora „Vinogradniškega društva“. To „Poslano“ je res mojstrsko delo jezuvitske zvičajnosti, proizvod, kateremu glede drzne rabulističke ni lahko najti para.

Prav zato hočemo temu famoznemu opravičenju posvetiti nekoliko kritičnih besed, da spozna občinstvo, na kako premeten način se skuša v tem „Poslanem“ javno mnenje prevariti.

Glasom užitninskega zakona iz l. 1829 je vsaka stranka, ki je zadobila koncesijo za gostilno ali za vinotoč na drobno, zavezana, vse zaloge, ki jih ima v svojih prostorih v obsežku 1/4, stare nemške milje (1895 km) od pivnice, dotičnemu užitninskemu uradu naznaniti. V svrhu tega vrši se pri stranki lokalni ogled, pri kateri priklji se napravi s stranko popis prostorov (Lokalitätsbeschreibung). Tu ima stranka naznaniti, katera klet ima biti točilna (Schankkeller) in ako tudi na debelo, t. j. nad jednim starim vedrom prodaja, katera bodi takozvana založna klet (Vorrathskeller). Ti dve kleti ne smeta biti v direktni zvezi. Stranka nadalje izjavi v tem zapisniku, da se podvrže lahkim kontrolnim sredstvom, in imenuje svojega namestnika ali poslovodjo, za čigar dejanja je postavno osebno odgovorna (persönlich haftend). Ono zalogo, ki je namenjena za točenje na drobno, mora stranka zadacati, predno začne točiti. Potem se vse posode zapečati, numerirajo in s prilepnimi listi oskrbijo. Pri lahki kontroli je stranka navezana užitninskemu nradu ustno ali pismeno najmanje 12 ur popred naznaniti sledeča davčna dejanja:

- ako hoče pijačo za točenje na drobno nastaviti,
 - ako hoče izkletiti iz založne kleti množine čez 56 litrov,
 - ako hoče vino pretakati
 - in d) ako hoče posodo odpečatiti.
- Pri vsem tem pa je pripomniti, da je

pretakanje iz neobdane posode v steklenice smatrati za točenje na drobno in da je vsako tako posodovino takoj zadacati. Razume se, da je tudi točenje ali prodajanje vina v množinah spod 56 litrov tedaj užitnini podvrženo, naj se že prodaja na deželi ali pa v za užitnino zaključno mesto, v tem slučaju Ljubljano.

Kar se tiče odpisa gošče in pokvarjenega vina, se ista vrši le pri neobdanih posodah in določa zakon sledeče: Bei der Revision der Vorräthe werden von dem unversteuertem Bestande diejenigen Mengen ohne Steuerentrichtung in Abzug gebracht, welche durch Eintrocknen, Verdünnen, die Gährung oder die in Gegenwart eines Abgeordneten der Gefällsverwaltung erfolgte Umleerung aus einem Gefässe in das andere in Abfall kommen, z. B. in ungeniessbarem Geläger bestehen. To velja za Štajersko, Ilirsko in Primorsko, pri čemer se sme odpis ad a vršiti le na izrecno zahtevanje stranke in ne sme biti odpis višji kakor jeden star bokal na vsak veder (Cirk. der illir. kústenlánd. K. G. Verord. vom 18. 9. 1839 Z. 9536).

Tako govori zakon.

Sedaj si pa oglejmo malo poslano v „Slovincu“ št. 68 z dne 24. t. m. Tamkaj prizna, recimo odbor vinogradniškega društva, da se je iz založne kleti prodalo 571 1/2 l. vina pod dovoljeno mero, s čimur je bilo prikrajšanega užitninskega davka 23 gold. 77 kr. z ozirom na to, da bi bilo tudi onih 484 litrov, katere je društvo prodalo v Ljubljano, zadacati. Zakon nikjer ne govori, da bi bila taka podrobna prodaja vina v za užitnino zaključena mesta prosta, pač pa je ta stvar že rešena potom odredb ces. kr. finančnega ministrstva. Tudi bi bilo to v protislovju z zakonom sploh, ker bi bilo točenje na drobno (Kleinverschleiss) na jeden način davka prosto, na drugi način pa obdavčeno. — In ravno tako ve slavni odbor, zakaj je plačal za založno klet odkupnine 50 goldinarjev, ali pa tega noče vedeti. Zakaj? Ta znesek je plačalo društvo zakupniku za to, da je bila založna klet izločena izven kontrole, vsled česar so se odstranili vsi pečati in prilepni listi. Prosto je smelo

razpolagati društvo z vinom v založni kleti pa le v postavni meji, t. j. oddajati je smelo vino na debelo, t. j. v množinah čez 56 litrov, ne da bi bilo treba tako dejanje popred 12 ur zakupniku naznaniti, kar je za kupčevalca z vinom velike vrednosti, in smelo je društvo sploh prosto pretakati in manipulirati z vinom pa le v založni kleti. Ko bi veljalo to kar je v poslanem o teh 50 gld. govori, potem bi bile kmalu založne kleti pivnice, zakupnik užitnine bi pa prišel polagoma na kant.

Gori smo omenili, da se vrši odpis gošče in pokvarjenega vina postavno le pri neobdanih zalozah, kar odbor v svojem poslanem, ko citira zakon, previdno zamolči. Pri obdaniem vinu je to nedopustno, in društvo je s tem, da je goščo zamenjalo z vinom iz založne kleti, dvakrat grešilo in sicer, da je vino vzelo iz založne kleti pod dovoljeno mero, in da ni z ozirom natočilno klet, katera je pod kontrolo, to dejanje zakupniku vsakokrat 12 ur popred naznanilo, kakor to zakon predpisuje. Vprašanje je, če niso bili pri tej manipulaciji pečati odstranjeni, vsled česar bi zapadlo društvo tudi strogemu postopanju zastran odstranjenja pečatov (Stempelverletzung).

Ali je bivši poslovodja Vinog. društva postopal nezakonito po lastni inicijativi ali porazumno z odborom, je tu postranska stvar in tudi o tem ni govora, kdo je to zakrivil. Po postavi je gospodar v pridobinskih prestopkih (Gefällenübertretung) za svojega posla osebno odgovoren.

V napominanem poslanem prizna nadalje odbor, da je nadzorništvo deželne naklade dne 8. t. m. v istini zapečatilo vse posode, pa da je iste že takoj drugi dan odpečatilo, ker je uvidelo, da je dejanski položaj drugačen, kakor ga je hudobna ovadba kazala. To se jako lepo bere, a vendar, kdor pozna delovanje užitninskih zakupnikov, bo rekel: No, ti pa znajo farbat. Založna klet je danes ravno tako pod kontrolo, kakor je bila 8. t. m., posode je pa zakupnik odpečatil, ker je vinogradniško društvo podpisalo izjavo, s katero se zaveže, imeti vedno polne posode, na ta način, da jih mora z zadanim vinom zalivati. Tako

je navada pri užitninskih zakupih in bre dvombe je dežela tudi v predstoječem slučaju tako postopala.

Ako primerjajo čitatelji ta naša strogo stvarna, na zakon opirajoča se izvajanja z dolgoveznim, v „Slovincu“ priobčenem opravičenjem, spoznajo do dobra, da se je s tistim rabulističkim „Poslanim“ pačila resnica na predrzen način, samo da bi se javno mnenje speljalo v zmoto. Posebno drastično kaže to dejstvo, da je „Slovenec“ v svojem doslovnem citatu iz užitninskega zakona izpustil ravno najvažnejši besedi. Zgodila se je ta falsifikacija namenoma, zakaj s to falsifikacijo je zadobil citirani zakon ves drugi pomen, in sicer ravno tisti pomen, ki so ga odborniki vinogradniškega društva rabili, da bi javno mnenje preslepili.

Iz naših pojasnil izhaja, da je vse to, kar je pisano v „Poslanem“ v opravičenje „vinogradniškega društva“, brez temelja, in da so vsa naša očitanja bila neovržno podprta in dobro utemeljena.

Vsa zavijanja in falsificiranje citata v „Poslanem“ je imelo samo namen, obuditi mnenje, da je vinogradniško društvo pač odgovorno za storjena tihotapstva, da pa teh tihotapstev ni odbor ne Vencajz kriv.

V koliko zadeva Vencajza in njegove odbornike samo odgovornost za tihotapstva in ne krivda, o tem bomo govorili tedaj, kadar bo ces. kr. gospodarstveno sodišče o stvari razsodilo. Reklji smo že je denkrat, da je po našem prepričanju predsednik Vencajz moral vedeti, da so tiste manipulacije, iz katerih je nastala užitninska defraudacija, protizakonita, saj je prisednik c. kr. okrajnega dohodarstvenega sodišča. Če pravi g. Vencajz, da tega ni vedel, je to tako, kakor če bi kot c. kr. deželnosodni svetnik rekel, da ne ve, da je detomor prepovedan in kaznjiv.

„Er lügt während des Lügens — und dann sagt er unbewusst die Wahrheit.“ To velja tudi za pisatelja v „Slovincu“ priobčenega „Poslanega“. Ko se je dovolj nalagal o nedolžnosti odbora in v potrjenje

LISTEK.

Ženske.

Spisal Anton Čehov.

Fedor Petrovič, ravnatelj ljudskih šol v N-ski guberniji, je bil o sebi uverjen, da je pravičen in velikodušen mož. Nekega dne je sprejel v svoji pisarni učitelja Vremenskega.

„Ne, gospod Vremenski, neizogibno je, da vas moram odpustiti. S svojim glasom ne morete nikakor svojega poklica nadalje izvajati. Kako pa ste izgubili glas?“

„Vroč sem bil, pa se pil mrzlo pivo,“ je sikal učitelj.

„Koliko gorje! Človek služi štirinajst let, potem pa nakrat taka nesreča. Vrag vedi, vsled kake malenkosti se mora včasih človek ustaviti na poti življenja. Kaj mislite sedaj storiti?“

Učitelj ni odgovoril.

„Ali imate družino?“

„Da, ženo in dva otroka, ekselencia,“ je hropel učitelj.

Nastal je zopet molk. Ravnatelj je vstal od mize ter stopal vznemirjen po sobi sèm in tjà.

„Resnično ne vem, kaj naj bi z vami počel,“ je dejal. „Učitelj ne morete ostati, in do pokojnine še nimate pravice. A da bi vas kar prepustil vaši osodi, ali negotovosti, to tudi ne gre. Vi ste člen našega stanu, zato je naša dolžnost, da vam pomoremo... Toda kako? ... Kaj morem storiti za vas? ... Vmislite se v moj položaj! ... Kaj morem storiti za vas?“

In zopet sta molčala; ravnatelj je še vedno hodil po sobi sèm in tjà in premišljal, mej tem ko je Vremenski sedel od žalosti potr na najskrajnejšem robu stola ter tudi razglabljal. Mahoma pa se je ravnatelj obraz zjasnil, tlesknil je celo s prsti.

„Čudno, da se nisem že prej tega spomnil,“ je začel živahno. „Čujte, kaj vam morem predlagati... Prihodnji teden stopi tajnik zavetišča otrok v pokoj. Ako hočete, lahko prevzamete njegovo mesto. To bi bilo nekaj za vas.“

Vremenskemu, kateri ni pričakoval tolike milosti, se je zasvetil obraz.

„No, dobro,“ je dejal ravnatelj, „napišite še danes svojo prošnjo.“

Ko je Fedor Petrovič odpustil Vremenskega, se je čutil olajšanega in celo zadovoljnega. Nič več ni stala pred njim upognjena postava hripavega pedagoga,

imel je prijetno zavest, da je postopal pravično in vestno, kakor se spodobi dostojnemu možu, ker je naklonil vrednemu izpraznjeno mesto.

Toda teh mislij ni bil dolgo.

Ko je prišel domov in sedel za mizo, mu je dejala soproga Anastazija Ivanovna nenadoma: „Ah da, skoraj bi bila pozabila. Včeraj me je obiskala Nina Sergejevna in me prosila za mladega moža. Govori se, da je v zavetišču izpraznjeno mesto...“

„Vsekakor, toda to mesto je že obljubljeno nekemu drugemu,“ je dejal ravnatelj ter nagrbnil čelo. „Poznaš moje načelo? protekcije pri meni ni.“

„Vem, vem, toda pri Nini Sergejevni, mislim, se že lahko napravi izjema. Ona nas ljubi kakor bi bili njeni sorodniki, a mi nismo storili zanjo še ničesar. Ne, odbiti je nikakor ne smeš, Fedja! S svojimi svojeglavimi muhami užaljši njo in mene.“

„In koga priporoča ona?“

„Nekega Polcuhina.“

„Katerega Polcuhina? Ali je to tisti, ki je ob novem letu igral v Čackem društvu? Tistega gigerla? Za nobeno ceno!“

Ravnatelj je prenehal jesti. „Za nobeno ceno!“ je ponovil. „Bog ne daj.“

„A zakaj ne?“

„Razumi vendar, da mlad mož, ki se ne potruji sam, nego se skriva za ženske, nikakor ne more biti veliko vreden. Zakaj pa sam ne pride k meni?“

Po obedu je legel ravnatelj v svoji pisarni na zofo ter prebiral časopise in došla pisma.

„Moj ljubi Fedor Petrovič!“ mu je pisala gospa županja, „nedavno ste rekli, da premagam vsa srca ter da poznam ljudi izvrstno. Sedaj je na vas, da mi to z dejanjem dokažete. Te dni bode prišel k vam neki K. N. Polcuhin, katerega poznam, da je izvrsten mlad mož, prosit Vas za mesto tajnika v našem zavetišču. Jako simpatičen dečko je. Ako se zanj zavzamete, smete biti prepričani, da...“ i. t. d.

„Za nobeno ceno!“ je zamrmral ravnatelj. „Bog ne daj!“

Poslej pa ni minil dan, da bi ne dobil ravnatelj priporočilnega pisma za Polcuhina. Nekega lepega jutra pa je prišel Polcuhin sam, mlad mož z gladko obrbitim obrazom jokeya v novi črni obleki...

„V službenih zadevah ne sprejemam tukaj, ampak v uradu,“ je dejal ravnatelj mrzlo, ko je čul njegovo prošnjo.

„Oprostite, vaša prevzvišenost! Toda vaši znanci so mi izrecno svetovali, naj se obrnem semkaj.“

(Konec prih.)

svoje laži falsificiral citat, ušlo mu je značilno priznanje.

„Poslano“ dolži bivšega poslovodjo, da je upeljal vse nedopustne manipulacije ter pravi „od strani odbora se mu je oporekalo, da taka manipulacija ni dovoljena.“ V tem stavku tiči priznanje krivde. Odbor je torej vedel, da te manipulacije niso dovoljene, a če so se vzlic temu izvrševale, bi morali pri belem dnevu z lučjo iskati človeka, ki naj verjame, da je prisednika dohodarstvenega sodišča, ki pozna postavbo, poslovodja pregovoril in mu vcepil mnenje, da je vse to dovoljeno! In odbor naj je ostal pri tem mnenju tudi še potem, ko je dobil za kletarja g. Cotiča, ki je bil nekdanji revident užitninskega zakupa ter je v tem dobrem mnenju nadaljeval užitninske defraudacije tudi še potem, ko je poslovodja odšel? Tega kratkotalo ne verjamemo, kakor tega ne verjame noben človek, če ima le mrvico zdrave pameti.

Bodi za sedaj dovolj. Stvar je v rokah pristojne oblasti, o kateri čisto nič ne dvomimo, da bo sodila pravično in pošteno. Kot značilno naj samo to zabeležimo, da „Slovenec“ omenjenega opravičevanja „Vinogradniškega društva“ ni priobčil v uradniškem delu lista, hoteč tako pokazati, da ni z njim v nobeni zvezi, odbor se pa ni podpisal, ker se zaveda, da je „Poslano“ tako, da zanj noben količkaj dostojno misleč človek pred javnostjo ne more prevzeti odgovornosti.

Kadar bo zadeva pred sodiščem končana, tedaj se povrnemo k njej zopet, in tedaj bomo še marsikaj drugega povedali iz zgodovine „Vinogradniškega društva“.

V Ljubljani, 29. marca.

Z Balkana.

Dočim se turški krogi trudijo, da bi uverili svet, da so nemiri na Balkanu, zlasti pa med Albanci brez pomena in brez opasnosti, se pripisuje z balkanske strani odnotnim homatijam veliko važnost. Središče nemirov je Skoplje (Uesküb) in glavni vzrok razburjenosti vali Hafuz paša, ki je že začasno odstavljen. Turška vlada trdi, da ni vali napravil nobene napake ter da pride zopet na svoje mesto. Nekaj albanških rodov v okolici Prizrenda in Prištine se je zbralo dobro oboroženih ter je baje pripravljenih na vstajo. Porta je poslala za vse eventualnosti iz južne Macedonije več čet v Staro Srbijo. Srbi stoje glede valija na strani Turkov, Bolgari pa so somišljeniki upornih Arnavtov. Metropolit Firmilan se še vedno ne upa na svoje mesto. Bolgari in Arnavti so z valijem sila nezadovoljni, dasi ga brani sam sultan. „Pol. Corr.“ poroča, da sta glavni gnezdi albanških nezadovoljnih Ipek in Prizrend. Albanci odločno zahtevajo večjo avtonomijo za svoje okraje. Turčija postopa z Albanci jako rahlo ter ni bil morilec velikega vezirja Mustafe še doslej usmrčen, ker je Albanec.

Rusija in Turčija.

Že precej časa se govori, da vlada med Rusijo in Turčijo velika napetost. Razni listi so pisali, da je rusko vojno ministrstvo mobiliziralo velik del svoje vojske in svojega vojnega ladijevja, ter da so dozorele stvari tako daleč, da se je bati vojne. „Standardu“ pa brzojavljajo sedaj iz Carigrada, da je dospela napetost do vrhunca. 250.000 ruskih vojakov je mobiliziranih in vse rusko ladijevje v Črnem morju je pripravljeno.

Mednarodni položaj Anglije.

„Novosti“ poročajo: Minister Balfour je v javni parlamentovi seji sam priznal, da v sedanji Angliji ni nobene resnične opozicije, nego je to, kar se zove danes opozicija, le parodija opozicije. Imperializmu se ne stavijo danes nobene ovire, zato pa bo uničil južnoafričanski republiko. Toda posledica tega more biti vojna z Nemčijo in s Francijo. „Novoje Vremja“ pa piše, da stori Anglija najpametneje, da se ukloni modrim razlogom, ki govore za mir ter ustavi krvavo vojno, katera je njeno vojaško moč pritirala do roba, kjer se začena propad.

Vojna v Južni Afriki.

Angleške operacije so obtičale docela. Koncem februarja je bil lord Methuen v Kimberleyu, general Buller pa v Ladysmithu in 13. t. m. je dospel maršal Roberts v Bloemfontein, a vendar se do danes ni mogel še nihče nikamor premakniti. Vse

manjše ekspedicije so se Angležem popolnoma ponesrečile. Ob reki Vaal pri Fourteenstreams imajo Angleži že 8 dni opravka z Buri, ne da bi jih mogli pregnati. General French ni mogel ujeti Olivierja ter je bržčas celó tepen ter se je moral umakniti s svojo klaverno konjenico. Da je bil minolo nedeljo French zapleten v boj z Buri, so poročali tudi angleški listi. Kako se je boj končal, o tem ni izvedeti ničesar. Angleški časopisi pač vedno radi molče, kadar je kak general dobil po hrbtu! S pacifikacijo republike Oranje gre Robertsu sploh sila trda. Takozvana mala vojna se je začela na vseh krajih in koncih. Buri prijemljejo Angleže sedaj spradaj, sedaj zadaj, posamezno in v večjih oddelkih in šele pred nekaterimi dnevi so Buri komaj 9 milj od angleškega taborišča ob Modderju napadli šest višjih angleških častnikov, ubili nekega poročnika, vse druge pa ujeli. Buri so torej Angležem povsod za petami ter se upajo prav blizo. Položaj Burov se splošno izboljšuje. Vstaja na severnem zahodu Kaplandije se širi in širi. Sedaj so se dvignili tudi takozvani Karrooški Buri, ki prebivajo ob reki Oranje južno do obrežnih okrajev ter obsega njihova domovina okoli 100.000 angleških kvadratnih milj. Iz mesta Maseru poročajo, da je moral general Pilcher, ki je le za kratek čas zasedel mesto Ladybrand, zopet bežati pred Buri, katere vodi Olivier. Ta je zasedel okolico Plattberga in Modderporta. Angležem je pot nazaj proti Cronstadtu zaprta ter se bodo morali še enkrat zgrabit z Buri. Iz Pretorije pa poročajo, da sta general Grobler in Olivier že tako daleč proti severu, da jima Angleži niso več nevarni. Oba generala s svojimi četami se bodeta združila v par dneh z generalom Dewetom, in tako bodo čete Olivierja, Groblerja in Deweta dovelj močne, da se bodo mogle postaviti Robertsu po robu. Bržčas bode vodil združene Bure general Joubert, ki je sedaj v Pretoriji, o katerem pa angleški listi zopet enkrat lažejo, da je ubit. Cesto med Kimberleyem in Paardebergom je zasedlo 400 Burov ter menda nameravajo napasti železnico pri Jakobsdaalu. „Daily Telegraph“ pa javlja iz Ladysmitha, da je devet prelazov v Zmajevskih gorah, zasedlo 20.000 Burov. Tako so torej Buri povsod, na vshodu, zahodu in jugu silno delavni. Da se Angležem nikakor sreča ne smeje, dokazuje, da je dospelo do 22. marca s 35 ladjami zopet 26.609 mož v Južno Afriko. Doslej je veljala Angleže vojna z Buri baje že 60 milijonov funtov šterlingov, in vojna traja komaj pol leta! Koliko pa bodo morali še žrtvovati Angleži, da dospo še do Pretorije?

Breznačelnost v slovenskem dijaštvu.

(Odgovor na pamflet, objavljen v glasilu katoliškega dijaštva slovenskega „Zora“ pod zgorenjim naslovom.)

Oprostite, gospod urednik, da mučim Vas in Vaše cenjene bralce s stvarmi, katere Vas in njih ne zanimajo v toliki meri, kakor nas akademike. Pa mi, akademiki narodno-naprednega mišljenja nimamo svojega glasila, čeravno bi ga lahko izdajali, ker imamo dovolj zmognih močij, pa veste, okroglega ni — in brez okroglega ni nič, še maša se ne bere brez cvenka. — Zato Vas prosim, da mi odprete kotiček v Vašem cenjenem listu — ko bom imel svojega, Vam ga rad prepustim za nekaj časa.

V marčevi številki zloglasne „Zore“, kjer prodajajo gospodje „Danicarji“ svojo učenost, izposojeno iz časopisov katoliške branže, napada slovenske akademike in srednješolce, kar jih ni pod komando „Danice“, neki J. Š., svojega znamenja kroničen jurist, na najnesramnejši način.

Slovenski akademiki mu za take napade pač niso dali povoda, ker se brigajo za „Danicarje“ toliko, kakor za lanski sneg. Tudi „Slovenija“ kot društvo ni dalo nikdar povoda k prepiru, ker mislim, da pasivno preziranje še ni dovolj vzroka za take nesramne napade.

„Slovenija“ in nje člani — „Triglav“ v Gradcu in „Slovenski klub“ v Pragi sploh za pisca ne eksistujeta, čeravno sta ravno tako narodno-napredne misli, kakor „Slovenija“ — niso nikdar odganjali „Danici“ členov, niso nikdar obrekovali in napadali akademikov, ki se ne strinjajo z njih načeli, nikdar z grožnjami lovili „breznačelnih“ abiturijentov, došlih na visoko šolo dunaj-

sko, kakor je to vedno delala in še dela „Danica“. Pač pa smo rekli vsakemu, kdor nas je vprašal, resnico, katere pri vsem izvajanju in zavijanju ne morejo utajiti, da, katero očitno celo priznavajo, namreč, da je „Danica“ deloma de facto (glej pravila in ime) deloma pravno načelo: vera je prva, narodnost zadnja. Zato stojijo na verskem, krščanskem (pa menda ne na protestantskem!) stališču, zato prinaša njih „Zora“ navdušene, pa piškave članke o veri, s katerimi si hočejo udušiti očitajočo vest, da so na zunaj hi — katoličani, na znotraj pa pfuj!

Z eminentno krščanskega stališča (menda po izreku: ljubite svojega bližnjega) izvira tudi oni žolč, katerega je izlil gospod J. Š. v svoji sveti jezici na nas, hoteč nas potreti s svojimi laži-argumenti v prah.

I.

Vse, kar ni krščansko, je protikrščansko. Le dvoje načelo je po našem člankarju J. Š. mogoče in pravo — ali krščansko, ali pa protikrščansko — vse drugo je izključeno. (Vide stran 51.): Ta stavek ima pač pomen takrat, ako se postavimo na jednostransko versko stališče. Z istim patosom smemo torej reči: Ali liberalno, ali neliberalno, tretje je izključeno, — ali turško, ali neturško, tretje je izključeno!

Ali pa je to jednostransko stališče jedino mogoče, ali se ne moremo postaviti na drugo, širše in pravičnejše stališče?

Ako se postavimo na stališče verske enakopravnosti, ako se postavimo na stališče, katero mora zavzemati država napram vsem, v njenem ozemlju se se nahajajočim veram, ako se postavimo na stališče pravičnega in treznega človeka, ki z višjega pozorišča in nepristranski gleda na verske boje, potem pač ne moremo prisegati na omenjeni stavek: ali katoliški (pardon, krščanski!) ali protikrščanski! In to stališče omikanega človeka je jedino pravo, ker nepristransko in jedino pravično. Načelo pravičnosti in objektivnosti pusti katoličanu prepričanje (načela), kakor pripušča to protestantu, mohamedanu, židu itd., vse to po izreku svetega pisma: „Kar nočete, da bi drugi Vam storili, tega tudi vi njim ne storite.“ (Ker ima g. J. Š. hvalevredno navado, da dokazuje v svojih člankih z verskimi svetopisemskimi izrazi, naj blagovoli tudi meni to prostost.) To se pravi, ako nočete, da bi drugi vam jemali prepričanje ali ga vam usiljevali, pa ga tudi vi njim ne usiljujte. Naj se mi tukaj ne ugovarja, da ima mož pravega prepričanja dolžnost krivo prepričanje spraviti na pot resnice. Kaj pa je prepričanje? Subjektivno mnenje je — vsak misli, da ima on prav. Kdo ti pa pravi, da je ravno tvoje prepričanje pravo? Kdo hoče trditi, da je prepričanje bližnjika krivo? (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. marca.

— **Osebna vest.** Na c. kr. veterinarski akademiji v Lvovu diplomiran je gosp. Josip Rihar iz Gor. Logatca živinozdravnikom.

— **Poklerikaljenje naše gospodarske organizacije.** Odkar je inteligenca cele dežele solidarno in slovesno se potegnila za sedanjo kmetijsko družbo, od tedaj je ta družba nekaj trn v peti — naši vladi. Govorilo se je že dalje časa po Ljubljani, da je dr. Šusteršič v zvezi s kardinalom Missijem, ki zadnji čas pravi rad nas, napredne Slovence denuncira na najvišjih mestih, izberačil pri klerikalnem poljedelskem ministru, ki je, kakor znano, člen tak imenovane dinastije Dipaulijeve, zakonček, s kojim naj bi se legislativnim potom — seve na deželne stroške — enkrat za vselej zadavila naša kmetijska družba, ki spada mej najboljše v Avstriji, ter na njenem pogorišču ustanovila „tiranis“ velikega gospodarskega organizatorja dr. Šusteršiča! Kakor se nam javlja iz zanesljivega vira, prikrevsal je dotični zakonski načrt z Dunaja, in vlada ga namerava še v tem zasedanji predložiti deželnemu zboru v posvetovanje. Bere se pa baje ta zakonski načrt nekako tako, kakor kak statut kakega Šusteršičevega kmetijskega društva. V njem se objemata baron Giovanelli in dr. Šusteršič v polni ljubezni, dežela se pa prijazno vabi, da naj plača stroške za tiste plodove, ki se rodé iz te ljubezni! Gotovo hočemo o vsem tem še obširneje pisati, kadar nam bodo znane vse podrobnosti famoznega zakonskega na-

črta. Da pa ni mogoča nikaka dvojba, na glaša poljedelsko ministrstvo brez ovinkov, da potrebo nasvetovanega zakona upravičujejo okoliščine in razmere, pod kojimi se je dognal zadnji občni zbor kmetijske družbe, ki je, kakor znano, zasekal globoko rano našemu klerikalstvu. To rano zamazati, čuti se poklicana naša slavna vlada, in zategadelj je „in Eilmärschen“ prihitel z Dunaja baron Giovanelli na pomoč dr. Šusteršiču. No, pa počakajmo, da dobimo zakonček enkrat v roko, potem hočemo o tem maslu še kaj več pisati!

— **Deželni zbor Kranjski.** Na dnevnem redu 3. seje, ki bo jutri, dne 30. marca ob 10 uri dopoldne, so naslednje točke: 1. Branje zapisnika 2. deželnozbornske seje. 2. Naznanila deželno-zbornskega predsedstva. 3. Priloga 33. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži načrt zakona o uvedbi doneska od zapuščin za bolnične namene. dežele Kranjske. 4. Priloga 34. Poročilo deželnega odbora, s katerim se predloži računski sklep deželnega zaklada in razkaz skupne imovine za leto 1898. 5. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu deželnega posojilnega zaklada za l. 1898 in proračunu za l. 1900. 6. Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih ustanovnih zakladov za leto 1898 in proračunih za leto 1900. 7. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za leto 1898. 8. Ustno poročilo finančnega odseka o računskih sklepih bolnišničnega, blazničnega, porodnišničnega in najdeniškega zaklada za leto 1898. 9. Ustno poročilo finančnega odseka o pospeševanju vinarstva na Kranjskem v letu 1899. 10. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu garancijskega zaklada Dolenjskih železnic, razkazu imovine za leto 1898 in o proračunu za leto 1900. 11. Ustno poročilo finančnega odseka o računskem sklepu pokojniškega zaklada deželnih uslužbencev za leto 1898. in proračunu za leto 1900. 12. Ustna poročila finančnega odseka o prošnjah: a) Polone Bervarjeve, vdove po okrožnem zdravniku v Novem mestu, da bi se jej zvišala miloščina; b) dr. Štefana Divjaka, zdravnika v deželni blaznici na Studencu, da se mu dovoli odškodnina za stanovanje; c) županstva na Studencu, da se mu dovoli podpora za nakup poslopja za občinsko hiralnico. 13. Ustno poročilo upravnega odseka o štatutu za hiralske ustanove v spomin petdesetletnice vladanje cesarja Franca Jožefa I. 14. Ustno poročilo upravnega odseka o ustanovitvi nove selske občine Bukovje v Postojinskem okraju. 15. Ustna poročila upravnega odseka o peticijah: a) posestnikov vasi Vrh pri Starem trgu, da bi deželni tehnik izdelal načrt za vodovod; b) županstva v Vodica za preložitve ceste od Povodja do Šmartna pod Šmarno goro; c) občanov vasi Velesovo, Trata, Adergaz in Praprotna Polica za izločitev iz občine Št. Jur ter ustanovitev samostojne občine Velesovo; d) občine Podraga za podporo za osuševanje travnikov; e) občinskega in župnijskega urada Fara in Osilnica za preložitve ceste Fara-Banjalka.

— **Slovensko gledališče.** V nedeljo, dne 1. aprila t. l. zvečer ob pol 8. uri je zadnja izredna predstava ob sklepu gledališke sezone. Na večstransko izraženo željo izbrali so člani slovenske drame za to predstavo velepriljubljeno igro iz lanske sezone „Tri pare črevljev“. Uprizoritev te izredne predstave v deželnem gledališču je intendant dramatičnega društva dovolila, ker je predstava dobrodelna, kajti polovica čistega dohodka predstave namenjena je za penzijski fond členov slovenskega gledališča, druga polovica pa v korist sodelujočim členom slovenske drame. Iz ozirov na blagi namen predstave pričakovati je mnogobrojnega obiska.

— **Mesarski most** se torej, če ne pride kaj posebnega vmes, vendar zgradi. Predvčeršnjim je bila komisija na lici mesta in se izrekla, da se most ne glede na osušenje barja lahko takoj zgradi. Komisija se je izrekla za sistem Monier in za najvišji nivó. Most bo iz betona in iz jekla in bo imel zaokroženo obliko. Največ tacihi mostov imajo v Parizu. Kakor se govori, je g. župan obljubil, ako občinski svet odobri projekt, da se bo zavzel za stvar z vso odločnostjo in delal na to, da bo most že letos do 18. avgusta gotov. Kakor

znano, je občinski svet sklenil, zgraditi ta most v spomin 40letnice cesarjevega vladanja, čakamo torej nanj že kakih 12 let. Komisija, v kateri so bili razen g. župana tudi vsi člani stavbinskega odbora občinskega sveta, deželni nadzornik g. Klinar in predsednik močvirskega odbora g. Trtnik, se je tudi dogovorila s prizadetimi hišnimi posestniki glede odškodnine za njih hiše, ki se morajo prezidati, ker se zviša nivô. Odstranjene so torej vse ovire in se je na-dejati, da se začne z delom gotovo še to pomlad. Občinstvo se močno zanima za to stavbo, saj je sedanji leseni most v jako slabem stanju ter nikakor ne zadostuje živahnemu prometu, povrh pa ne dela časti toli lepo razvijajočemu se mestu. Hitra izvršitev je tudi radi tega potrebna, ker se čuje, da misli južna železnica, če ne bo ovir, že v najbližjem času zgraditi novi kolodvor pred Resljevo cesto, in ker bo tudi bodoči elektriški železnici novi most prav dobro došel.

— **Občinska volitev na Viču.** Danes dopoldna je volil III. volilni razred, v katerem je 212 volilcev. Oddanih je bilo 118 glasov in so bili z večino 22 glasov izvoljeni kandidati narodne napredne stranke gg.: Javornik Franc, posestnik in trgovec; Marinka Andrej, posestnik; Oblak Franc, posestnik, in Traun Jakob, posestnik meh. mlina itd. Popoldne volita drugi in prvi razred. V drugem je zmaga gotova.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** zopet trka, Slovenci, na Vaša vrata. Zmiraj nove šole; zmiraj več učnih močij — to stane! V Tržiči smo odprli ravnokar velevažni vrtec — in kako že lepo prospeva! Na Štajerskem, ob najnevarnejši postojanki za naš narod — na Muti — pa v bližajoči se Velikinoči kanimo otvoriti družbino šolo. — Brezdvombeno prihodnji mesec pridete v posest novih srebrnih peterokron. Prva vsacega premožnejega Slovenca bodi naše družbe posest. Pričnite, Slovenci — prosimo Vas — agitacijo za nas s parolo: „Prvo peterokrono družbi sv. Cirila in Metoda!“

— **Slovensko planinsko društvo** je imelo sinoči v „Nar. domu“ zabavni večer na katerem je g. Stiasny jako zanimivo popisal svoje potovanje čez Kavkaz. Marsikateri poslušalec je na svoje začudenje izvedel, da se nahaja ondu tudi slovenska kolonija.

— **Kje so Brežice?** Prejeli smo naslednji popravek: Slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“. Blagovolite na Vašo notico v cenjenem listu od 23. marca št. 69 „Kje so Brežice?“ nasledno po tisk. zakonu § 19. sprejeti: Ni res, da bi bila v poštnem uradu Žužemperk dopisnica, naslovljena u Brežice, zavrtnjena, iz vzroka, da bi bil kraj Brežice pošti neznan. Res je, da se navadno, nevknjižene pošiljkatve v roke niti ne prejema, temveč se vsakega opozori, na zunaj viseči nabiralnik. C. kr. poštni urad. Póka, poštar. — Opomba uredništva: Dotična naša notica je bila slabo stilizirana. Dopisnica, ki je v naših rokah, je bila na pošti v Žužemberku oddana, a je po preteku petih dni nazaj priromala z beležko „retour Seisenberg — Provinz?“

— „**Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem**“ priredi na korist društvene blagajne v nedeljo, dne 1. aprila t. l. v zimskem salonu hotela „pri Maliču“ zabavni večer, pri katerem sodeluje iz posebne prijaznosti slavno pevsko društvo „Ljubljana“. Vspored: Zborovo petje, čvetero- in solospjevi, kakor tudi komični kupleti s spremljevanjem klavirja. Začetek zabavnega večera ob 8. uri zvečer. — Vstopnina 60 vinarjev za osebo. — Preplačila se v oči gled dobrodelnega namena hvaležno sprejmo. Društvo tiskarjev je eminentno humanitarnega značaja, zato zasluži, da se zanj ljubljansko občinstvo zanima ter poseti v velikem številu ta zabavni večer!

— **Klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“** izvolil je, kakor smo že omenili, na zadnjem občnem zboru nov odbor. Isti se je v včerajšnji odborovi seji nastopno konstituiral: Predsednik g. dr. Jenko, podpredsednik g. Barle, tajnik g. Gombač, blagajnik g. Gogola, I. rednik gosp. Majstrovič, II. rednik g. Devčič, odborniki gg. Mühlbauer, Sbrizaj in Žužek. Pri tej seji se je, poleg drugega, tudi sklenilo, da se stori vse potrebne korake, da se na dirkališču, katero ima klub že štiri leta v najemu, uvede vsakovrstno športno življenje, ne le za člene kluba, marveč v obče za

šport ljubče občinstvo. Pred vsem se je sklenilo napraviti „Lawn Tennis“ prostor, uvesti odbijanje („Fussball“-igro), kar bo gotovo „Sokolu“ najbolj ugajalo, in sploh takih in enakih iger, če se pokažejo potrebe. Želimo, da se klubu slovenskih biciklistov „Ljubljana“ posreči, napraviti iz dirkališča, katero se je tako srečno izkobilacalo iz zagat, kot smo čuli na zadnjem občnem zboru, središče vsakojakega športa, in da nudi širšemu slovenskemu občinstvu priliko, gojiti športe, kakršne so gojili in jih še goje različni narodi. Znano nam je, da se po-ganja več večjih družb za pridobitev „Lawn Tennis“ prostora. Te toraj opozarjamo, da se pravočasno dogovore s klubom.

— **Podpore.** Cesar je daroval gasilnemu društvu na Krki 120 K in onemu v Razdrtem 180 K.

— **Premembe v učiteljstvu.** Učitelj dvorazrednice v Banjaloki, gosp. Anton Bezeg, je imenovan nadučiteljem istotam. Definitivna na svojih mestih sta postala g. Ivan Bajželj na Jesenicah in gosp. Helena Junowicz v Dolu.

— **Ljubezniv gost.** V Lescah je te dni neki Jožef Olivotti prenočil v neki on-dotni gostilni. Pijančeval je z nekaterimi fanti, potem pa prišel trkat na vrata spalnice, v kateri sta ležali dve natakariči. Ker mu nista odprli, je mož začel streljati z revolverjem, tako da sta natakariči strahoma skočili pri oknu iz prvega nadstropja in zbežali. Olivotti jih je ovadil, da sta mu ukradli 2000 kron, a izkazalo se je, da je mož v pijanosti izgubil denarnico, katera se je našla za njegovim kovčgom.

— **Dva konja utonila.** 21. t. m. proti 10 uri zvečer je začel posestnik Martin Kovačič iz Mešečje vasi pri Raki klice na pomoč. Ko je prihitel iz hiše, je videl kakih deset metrov sredi zela narasle Krke človeka, borečega se z valovi. Kovačič je poklical brodnika Rohrmanna, ki je takoj prihitel in sta oba skupaj veslala v malem čolnu potapljajočemu se človeku na pomoč. Prav v hipu, ko so mu že pojemale moči, sta ga zgrabila in potegnili v čoln. Rešenec je bil 50letni posestnik Martin Slovenec iz Dolja pri Št. Lenardu poleg Brežic. Na poti domov je na vozu zaspal in konja sta zašla v Krko, kjer sta utonila. Škode ima Slovenec za 500 kron.

— **Slovanska čitalnica v Mariboru** priredi v nedeljo, dne 1. aprila v veliki dvorani „Narodnega doma“ mariborskega gledališko predstavo. Igral se bo „Cvrček“. Slika iz kmetskega življenja v petih dejanjih. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer, konec po 10 uri. Gosti dobro došli!

— **Na vojaški nabor** je prišlo danes 149 mladenčev. Potrjenih jih je bilo v vojske 35.

— **Detomor.** Včeraj popoldne je praznil Franc Vernik, hlapec pri Petru Medicu, cerkovniku pri sv. Krištofu grebenično jamo na dvorišču in je našel v gnojnici mrtvega otroka ženskega spola. Cerkovnik je o tem obvestil policijo. Na lice mesta došli policijski zdravnik dr. Illner je konstatiral, da je bil otrok pred časom rojen in je silovite smrti umrl. Imel je razbito glavo. Kdo je vrgel otroka v jamo, se dosedaj še ni doglalo, pač pa je policija že na sledu neusmiljeni materi. Brez dvoma je mogel nekdo otroka vreči v jamo, ki je bil v hiši pri cerkovniku dobro znan, da ga ni pes, ki je na dvorišču blizu jame priklenjen, napadel. Dotična jama je s težkim pokrovom pokrita, in se izpraznjuje le vsako spomlad. Truplo otroka so prenesli v mrtvašnico.

— **Fijakar in rekruti.** V torek je peljal fijakar Jožef Menci štiri fante iz Ljubljane na Dobrovo. Plačali so mu vožnjo naprej. Blizo Dobrove so drug za drugim zapustili voz in slednji je poslal fijakarja nazaj v Ljubljano. Domov prišedši je opazil Menci, da so mu fantje ves voz znotraj razrezali. Škode ima 70 kron. Zlikovci so se že poizvedeli in naznanili sodišču.

— **Sladkor kradla** je danes dopoldne v Bavdekovih branjariji na Karlovski cesti Tereza Štrukelj, stanujoča v Gruberjevih ulicah št. 1. Ivan Bavdek jo je sam zasačil, ko mu je hotela izmakniti za 92 vin. sladkorja. Tereza Štrukelj ima pa še druge tatvine na vesti. Tako je ukradla tudi neki prodajalki v Prešernovih ulicah bombaža. Bavdek je izročil tatico policiji.

— **Sneg ga je zapeljal, postopača** Ladislava Juvan, da je danes pri vojaškem naboru „premenil“ svoje raztrgane štifletne

z novimi Kozlerjevega hlapca Ivana Japeljina. Ko je ta hotel svoje štifletne obuti, jih ni bilo nikjer. Policaj, ki je imel pri naboru službo, si je koj mislil, da jih nihče drugi ni izmaknil, kakor Ladislav Juvan, ki je bil tudi na naboru. Policaj ga je šel iskat in ga dobil na Sv. Petra cesti, ko je ravno pred šnopsarijo štel „ficke“. Policaj ga je povabil, da gre z njim še enkrat na nabor. „Per moj duš, sem frej“ je dejal Juvan. „Nič ne dé, boš pa sedaj pri nas potrjen“, mu je odgovoril policaj in ga odpeljal na rotovž, kjer je moral sezuti nove Japeljnovce čevljice in spet obuti svoje raztrgane.

— **Dobili so ga.** V noči od 14. do 15. novembra je bila posestniku Andreju Wolfu iz Bohinjske Bele, ko je prenočeval v Blumauerjevi gostilni v Kolodvorskih ulicah, vkradena srebrna ura vredna 29 K. Na sumu, da je uro vkradel, je bil takrat neki fant, ki je bil tudi v gostilni in je pripovedoval, da je mizarski pomočnik pri Mathianu. Policija je tega fanta zasledovala a ga je šele včeraj dobila v pest, ko je bil spet prišel v Blumauerjevo gostilno. Prijeti fant je neki postopač Franc Kerin s Polšnika v Litijskem okraju. Policaju je rekel, da je Franc Jarc.

— **Iznajdljivi izseljenci.** Znano je, da mestna policija prav pridno zasleduje tiste izseljence, ki se hočejo z izseljenjem v Ameriko odtegniti vojaški dolžnosti. Ti izseljenci so nekateri pravi navihanci in vedo razna sredstva, s katerimi hočejo preslepiti policaje. Sedaj so iznašli nekaj novega. Pri-pnejo si vojaške spominske kolajne (medajle), češ, da bode policaj mislil, da so že služili vojakom.

— **Sneg.** Kakor v drugih krajih, smo dobili tudi v Ljubljani sneg. Danes že ves dan sneži kakor v največji zimi. Vse mesto je pobeljeno.

— **Popravek.** V včerajšnji notici o minoli sezoni sloven. gledališča je citati: „Izvirnih dram se je vprizorilo letos troje“ (ne dvoje), kakor je iz naslovov letošnjih novitet („Logarjevi“, „Izmajlov“ in „Ruda“) itak razvidno. Končno je izostal stavek: „Lani je bilo vsega skupaj 74 predstav, letos pa 79“.

* **Dnevnik pokojnega prestolonaslednika Rudolfa.** „Nouvelle Revue“ v Parizu je začela objavljati baje pravi dnevnik prestolonaslednika Rudolfa. Prvo poglavje obsega prizor med Rudolfom in nekim neuljudnim angleškim kapitanom.

* **7. stoletnica Dantejeve „La Divina Commedia“.** Letošnji Veliki petek bo 700 let, odkar je prišlo na svetlo slavno delo italijanskega pesnika velikana Dante Alighierija „La Divina Commedia“. Italijani bodo slavili to 7. stoletnico, kar je popolnoma prav. Pa kakor povsod, primešali bodo tudi pri tej slavnosti kolikor mogoče iredentovskih demonstracij. Kakor piše „Piccolo“, bode izšlo pri tej priliki več slavnostnih spisov. Jeden izmed teh se bode bavil z Dantejevim prebivanjem v tolminski jami, v Devinu in v samostanu Sv. Mihaela v Pulju in s tem dokazal, da so to italijanski kraji in da je to najboljši dokaz, da spada naše Primorje k Italiji.

* **Klimtova slika „Modroslovje“** se odpošlje prihodnji teden na pariško razstavo. V razstavi „Secesije“ so položili včeraj prednjo dunajski slikarji velik venec s trakovi in napisom „Der Zeit ihre Kunst — Der Kunst ihre Freiheit“. Odposlanstvo dunajskih umetnikov je šlo k naučnemu ministrstvu protestirat proti izjavi 50 vseučiliških profesorjev in tudi več vseučiliških profesorjev je protestiralo proti izjavi svojih koleg.

* **Ženska spodnja krila — zlatonosna.** V trgu Planice pri Plznu na Češkem je vladala med pobožnim ženstvom dolgo časa sila razburjenost. Vsem v cerkvi klečočim ženskam je namreč neznan človek že pet mesecev iz spodnjih kril izrezoval velike kose. Skoraj ni bilo v Planici žene ali dekleta, ki bi ne imela poškodovanega spodnjega krila. Končno ni hotela nobena ženska več poklektniti in župnik Kotek je naznanil, da dobi 200 kron dotičnik, ki zaloti zlobneža. Te dni pa se je posrečilo nekemu dečku, da je zasačil kajzarja Prochasko, jako brunnega moža, v hipu, ko je skril pod suknjo velike škarje in velik kos lepega, s širokimi čipkami obrobljenega spodnjega ženskega krila. Orožništvo je Prochasko zgrabilo in našlo

v njegovi kajži pod streho nebrot koscev takih odrezanih ženskih kril. Prochaska je povedal, pa mu je dejala neka ciganka, naj tiste kose na pepelnico sredo zakopje na polju, moli neko molitvico in kosi se spremene v zlato. Ker so ženske prosile za Prochasko, je dobil le 48 ur zapora.

* **General Cronje na otoku sv. Helene.** Ujeti general Cronje in njegovi vojaki so že na otoku sv. Helene, nad katerim je gospodar poveljnik Sterndall. Ta stanuje v Jamestownu. Ujetniki prebivajo 1400 milj od najbližnje luke. Vse nabrežje otoka je pokrito s trdnjavami, v katerih ima ostro službo noč in dan topničarstvo. Uteči skoraj ni mogoče. O živilih pa piše neki angleški list: Ali bo živel Cronje s svojimi ljudmi od zmrznjenega mesa? Ali pa postane vegetarijanec? List „St. Helera Guardian“ zahteva nujno, da se kaj ukrene radi hrane. Že doslej je na otoku vedno primanjkovalo mesa. Sedaj pa ga je celó teško dobiti. Okrutnost Angležev je znana, in prav možno je, da bodo morali Cronje in tovariši pogrešati najnavadnejših potrebščin.

* **Usmrčene burske žene.** V oficialni listi o izgubah Burov je do 15. jan. tudi 40 ženskih, katere so angleške kroglice ali ubile ali ranile. Starost najmlajše je 13 let, najstarejše pa 29 let. Koliko Burk je padlo po 15 jan., ni znano. A nedvomno jih je zopet večje število, saj je že general Buller našel pri Pietershillu po okopih več ženskih trupel. To je pač dokaz, da so Burke v istini moderne Amazonke, ki zaslužijo vse spoštovanje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 29. marca. Zvišane častniške plače se začno izplačevati takoj, ko odobri ogrski državni zbor honvedski proračun. Poroča se tudi, da se na prve tri mesece letošnjega leta odpadajoče zvišanje ne odtegne za takso.

Dunaj 29. marca. Pruska brutalnost se je zopet jedenkrat izkazala. Vladni predsednik v Lignitzu je, sklicujé se na neki ukaz iz leta 1894., odredil, da naj se iztirajo vsi Čehi, o katerih se domneva, da se hočejo na Nemškem stalno naseliti. Dotičniki morajo do 15. aprila odpotovati. V Landshutu je vlada iztirala mnogo čeških delavcev.

Frankobrod 29. marca. „Frankfurter Ztg.“ javlja, da pojde bolgarski knez Ferdinand koncem meseca aprila v Petrograd.

London 29. marca. Najvišji zapovednik burske armade general Joubert je predvčerajšnjim zvečer v Pretoriji nagloma umrl. Tukajšnji listi pišejo jako simpatično o njem in pravijo, da bi najbrž ne bilo prišlo do vojne, ako bi Joubert postal mesto Krügerja predsednik transvaalske republike.

London 29. marca. Namesto Jouberta prevzame Krüger sam zapovedništvo združene burske armade.

London 29. marca. General French je sporočil, da sta se armadi burških generalov Olivier in Grobler združili in da sta na potu, da se na severu združita s transvaalskimi Buri.

London 29. marca. Buri so v Natalu uničili več premogokopov. V Johannsburgu se delajo rovi, da bi se moglo mesto razstreliti, če bi ga Angleži zavzeli.

Narodno gospodarstvo.

— **Posojilnica za ilirsko-bistriški okraj.** Letno poročilo kaže, da je lani pristopilo 68 zadružnikov, izstopilo je 10 zadružnikov. Ostalo je torej 387 zadružnikov, in sicer 23, kateri imajo 54 glavnih deležev po 50 kron in 364 z opravnimi deleži po 2 kroni. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 81, uničilo pa 43, obstoji torej 213 knjižic za 227.310 kron 72 vin. in znaša povprečna vloga 1067 kron 18 vin. Posodilo se je na novo 68 zadružnikom, 12 zadružnikov je pa posojilo popolnoma vrnilo. Dolžnikov je toraj 358, ki dolžujejo skupaj 206.746 kron 12 vin. ali povprečno 577 kron 79 vin., kateri znesek se pridene po sklepu občnega zbora k zadružnemu zakladu, kateri znaša 7420 kron 58 vin. in bode torej narasel na 9400 kron 37 vin.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škoči
Lokl se dobiva (321-14)

ustna voda
z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frian, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
2 kroni, po pošti 2.05 kroni.

Umrli so v Ljubljani:

V hiralnici:

Dne 22. marca: Ivan Jamar, bajtarjev sin,
15 let, kap. eptiepičeva topost.
Dne 23. marca: Anton Knajtar, gostač, 82
let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 21. marca: Fran Ahčan, sprevednikov
sin, 2 leti, davica.
Dne 22. marca: Anton Sušnik, pastir, 14
let, malokrvnost.
Dne 23. marca: Uršula Emerčič, strežnica,
66 let, osiabljenje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Marčij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Prahvina v 24 urah
28.	9. zvečer	723.5	7.9	brezvetr.	oblačno	mm
29.	7. zjutraj	723.3	1.0	sl. szahod	sneg	22.3
"	2. popol.	722.8	1.3	sr. jvzhod	sneg	22.3

Srednja včerajsnja temperatura 7.7°, nor-
male: 6.0°.

Dunajska borza

dne 29. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 35 h
Skupni državni dolg v srebru	99 15
Avstrijska zlata renta	98 10
Avstrijska krona renta 4%	99 50
Ogrska zlata renta 4%	97
Ogrska krona renta 4%	93 65
Avstro-ogrsko bančne delnice	127 50
Kreditne delnice	235 10
London vista	242 90
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 60
20 mark	23 72
20 frankov	19 27
Italijanski bankovci	90 20
C. kr. cekini	11 38

Tretji ponatis
brošurice

„Izgubljeni Bog!“
je izšel

in se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani
komad po 20 vinarjev, po pošti 3 vinarje več.

Jamčeno pristen

Refošk

iz sušenega grozdja
po 1 gld. liter pri
Fr. Pelicon-u, Francovo nabrežje št. 5.
Tu se dobé tudi druga prista vina po izredno
nizkih cenah. (578-4)

Preklic in naznanilo.

Podpisanec izjavljam, da me gospod
J. Kraševce, mešan in bivši mizar
v Ljubljani, v mojih kupčijskih zadevah
ne zastopa več, in smatram vsako
naročilo ali plačilo na moje ime njemu iz-
ročeno za neveljavno.

Ob jednem slav. občinstvu uljudno na-
znanjam, da me odslej nadalje zastopa v
mojih kupčijskih zadevah gospod

A. Zakrajšek

ter prosim le-temu izročevati vsa naročila
in plačila za-me.

V Ljubljani, dné 28. marca 1900.

(633-2)

Anton Kvas.

Lepo klet
pri cesti da v najem
Marija Novak (636-1)
Štepanja vas št. 25.

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih
in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce
(Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch)
pri Celju. (143-25)

Od danes naprej

dobi se vsak dan

polenovka

po kapucinskem načinu na-
močena pri trdki (613-3)

Kham & Murnik.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carib, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Cariba, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lienca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

V novi urarski prodajalni
Stari trg št. 16

so na prodaj vse vrste ur po (590-3)
stalnih tovarniških cenah.

Le dobre in najfinejše ure z enoletno
garancijo.

Budilka, najboljši izdelek gl. 1.60
Srebrna moška remontoarka od " 5.60 npr.
Srebrna damska remontoarka od " 5.60 "
Niklasta remontoarka od " 3.50 "
ura na nihalo z lepo omaro od " 8.50 "

Popravljanja vseh vrst ur najceneje,
špecialist za težavna (komplicirana)
popravljanja ur.

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg št. 16.

Biser kranjskega izdelka
je

Loško sukno

(Krennerjev ševiot)

izvrstno in elegantno blago za moške
obleke ter je v veliki zalogi

v Ljubljani, Špitalske ulice 5
pri trdki (585-2)

R. Miklauc

kjer se isto blago prodaja po tovar-
niških cenah.

Vzorci se pošiljajo na zahtevanje poštne prosto.
Prodaja se na debelo in na drobno.

Stajerska
PROGASKA
KISLA VODA Jemljevo Styria-vrelec
Krepečevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.
SVETOŠLAVNA.

Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-3)

Postranskega pösla

za 2 ali 3 popoldanske ure išče mlad
uradnik, slovenskega in nemškega jezika po-
polnoma zmožen in več strok pisarniškega pösla
vešč. Nastop takoj ali pa s 1. aprilom t. l.
Pismene ponudbe upravnistvu „Slov. Nar.“.

Národna kavarna.

Danes v četrtek, 29. marca

KONCERT

Sremsko-Mitrovičke
tamburaške družbe.

(Izboren orkester.)

Začetek ob 8. uri.

Brez vstopnine. Brez nadležnega pobiranja.

K obilnemu obisku vabi z velespoštovanjem

(638) **Fran Krapež.**

Razpis.

Podpisani krajni šolski svét razpisuje
zgradbo popolnoma novega
šolskega poslopja za 4raz-
redno ljudsko šolo v Loškem
Potoku, okraj Kočevje, pri
Rakeku,

do 24. aprila 1900.

Zidarska, tesarska, kleparska, mizar-
ska i. dr. dela, stavbeni in pogojni načrti
in računi so pri istem na vpogled.

Ponudbe naj se blagoizvolijo podpi-
sanemu v zapečateni listini pod natančnim
naslovom in proti 10% vadiju (hranilna
knjižica, vrednostni papir itd. vložiti). Do
tega dne se lahko iste pismeno ali pa na
dan dražbe ustno upošiljajo.

Krajni šolski svét v Loškem Potoku
dne 21. sušca 1900.

(587-3) Predsednik: I. Bartol.

1900 Svetovna razstava v Parizu 1900.

Družba imobilij Trocadéro & Passy

7 dni, 6 noči v Parizu.

Vse skupaj a. v.

gld. 80.

Plača se lahko na obroke.

Hrana in stanovanje, kakor tudi vožnja potnikov s kolodvora
v hotel in iz hotela na kolodvor, 14 prostih vstopnic v raz-
stavo. Jedna dnevna vožnja po vsem Parizu. Kuponi za zni-
žane cene. Zavarovalne police itd. itd.

Prospekti in pojasnila brezplačno.

Centralna pisarna za Avstrijo in Bosno pri potovalni agenturi
mejnarodne železniške družbe s spalnimi vozovi

Dunaj, I. Kärntnerring 9 (Grand Hotel)

kjer se izdajajo tudi vožni listki za vse strani.

(342-4)

Najnižje cene!

Največja izber

najtrpežnejšega in najmodernejšega

suknenega blaga

vseh vrst

kakor kamgarna, ševiota, lodna,
jägerndorfskega itd.

za

obleke za gospode in dečke

površnike, haveloke
ter salonske obleke

v oddelku za sukno trvdke

J. Grobelnik, Ljubljana.

Najboljši nakupni vir za suknene ostanke. (564-4)

Knjige z vzorci se po naročilu pošiljajo poštne prosto.

